

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 7/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till veterinärvårdslag och till vissa lagar som har samband med den

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 juni 2009 en proposition med förslag till veterinärvårdslag och till vissa lagar som har samband med den (RP 81/2009 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- avdelningschef Matti Aho, jord- och skogsbruksministeriet
- lagstiftningsråd Liisa Vanhala och lagstiftningssekreterare Minna Laherto, justitieministeriet
- konsultativ tjänsteman Kirsti Vallinheimo, finansministeriet
- överinspektör Matti Karuvaara, social- och hälsovårdsministeriet
- länsveterinär Antti Nurmi, länsstyrelsen i Södra Finlands län
- generaldirektör Jaana Husu-Kallio, Livsmedelssäkerhetsverket Evira
- kommunalveterinär Susanne Saarinen, Kronoby kommun
- förhandlingschef Ulla-Riitta Parikka, Kommunala arbetsmarknadsverket
- sakkunnig Tarja Hartikainen, Finlands Kommunförbund

- husdjursombudsman, veterinär Minnamäki Mikkola, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- kommunalveterinär Jarkko Oksanen, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf
- ordförande, veterinär Sanna Hellström, Finlands Veterinärförbund
- ombudsman Helinä Ylisirniö, Finlands Djurskyddsföreningars förbund
- veterinär Juha Kallio, Finska Kennelklubben
- ordförande Päivi Pykönen, Finlands Kommunalt veterinärförbund
- kassör Leena Haikarainen, Ympäristö- ja terveystieteiden tekninen ry
- ordförande Maritta Valtonen, Ympäristö- ja terveystieteiden tekninen ry
- ombudsman Pirjo Korttinen, Föreningen för bekämpning av djursjukdomar ETT rf
- veterinär Teppo Heinola
- professor emeritus Hannu Saloniemi.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- inrikesministeriet
- arbets- och näringsministeriet
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- Livsmedelsindustriförbundet rf
- Finlands Fiskodlarförbund rf
- Renbeteslagsföreningen.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen en ny veterinärvårdslag för att ersätta den gällande veterinärvårdslagen. Med veterinärvård avses veterinärtjänster och tillsyn på regional och lokal nivå över livsmedelssäkerheten och över djurs hälsa och välbefinnande. Reformen av veterinärvården är ett led i att verkställa statsrådets principbeslut om utvecklandet av livsmedelstillsynen.

Det primära syftet med förslaget är att öka den förebyggande verksamheten inom veterinärvården. Med förebyggande verksamhet strävar man efter att trygga djurs välbefinnande genom att minska förekomsten av djursjukdomar och sjukdomsrelaterade problem och minska andra djurskyddsrelaterade problem bl.a. genom att optimera produktionsförhållandena. Inom veterinärvården flyttas tyngdpunkten från efterkontroll till djurhälsovård. Genom propositionen strävar man efter att i vid utsträckning införa hälsovårdsavtal i veterinärvården bl.a. genom att precisera att hälsovården för animalieproduktionsdjur ska utgöra en del de kommunala grundläggande veterinärtjänsterna. Målet är också att med förebyggande verksamhet förbättra dels det ekonomiska resultatet av det finska jordbruket och den finska livsmedelsekonomin, dels livsmedelssäkerheten.

Ett syfte med förslaget är att säkra tillgången och kvaliteten på veterinärtjänster i kommunerna samt verksamhetsbetingelserna för privata veterinärtjänster och tillsynen över dem. Förslaget syftar dessutom till att på lokal nivå säkra tillsynen över djurs hälsa och välbefinnande. I veterinärvårdslagen föreslås det ingå bestämmelser om kommunens skyldighet att ordna med grundläggande veterinärtjänster och akut veterinärhjälp, om kommunernas samarbete inom ve-

terinärvården och det övriga miljö- och hälso-skyddet och om skyldigheten att planera veterinärvården. I den föreslagna lagen finns det dessutom bestämmelser om ordnande av tillsynsuppgifterna med tanke på djursjukdomar och djurskydd, om behörighetsvillkoren för tjänsten som kommunalveterinär, om avgifterna för en veterinärs tjänster samt om tillsynen över den privata veterinärvården och om anmälningsskyldigheten för privata tjänsteproducenter.

Veterinärvårdslagen ska föreskrivas att staten kompensera kommunerna för de kostnader som föranleds av att kommunalveterinärerna sköter föreskrivna tillsynsuppgifter när det gäller djursjukdomar och djurskydd. Det föreslås dessutom bestämmelser om att länsstyrelserna ska ansvara för skötseln av uppgifter i anslutning till tillsynen över de tvärvillkor som är en förutsättning för Europeiska unionens direkta jordbruksstöd när det gäller livsmedel, anmälan av djursjukdomar och djurs välbefinnande, och att de ska ansvara för den på ett urval baserade regelbundna tillsyn som Europeiska unionens rättsakter om djurs välbefinnande förutsätter och, på en lokal djurskyddsmyndighets begäran, för skötseln av svårare djurskyddsuppgifter. Det föreslås vidare att Livsmedelssäkerhetsverket i egenskap av centralförvaltningsmyndighet ska svara för ledningen, tillsynen och auditeringen. Det föreslås också ändringar som följer av denna reform i lagen om djursjukdomar, djurskyddslagen och lagen om transport av djur. Propositionen hänför sig till statens andra tilläggsbudgetproposition för 2009 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Allmänt

Målet med propositionen är att fullfölja regeringsprogrammet där det sägs att veterinärvårdslagen ska revideras, tillgången till veterinära tjänster säkerställas och myndighetsövervak-

ningen samordnas i hela landet. Genom reformen ska också ansvarsfördelningen mellan stat och kommuner i veterinärvården omprövas. Med större systematik i veterinärvården kan resurser fördelas mer öppet, och därmed kan högkvalitativ veterinärvård garanteras, särskilt för produktionsdjur, framhåller utskottet. Överlag kan en översyn av lagen göra det lättare att förebygga djursjukdomar och samtidigt minska djurskyddsproblemen.

Det är uppenbart att den nuvarande lagen kräver förbättringar, bland annat den dubbelroll som de kommunala veterinärerna har genom att de dels ger veterinärvård, dels samtidigt övervakar. Dessutom finns det i dagsläget en rad praktiska problem med de kommunala veterinärernas jourer och veterinärvården för produktionsdjur. Genom en översyn av lagen kan det allmänna läget förbättras i många hänseenden, menar utskottet.

De förebyggande insatserna spelar en mycket stor roll för att förbättra djurens välbefinnande och motarbeta djursjukdomar. Det finns ett tydligt behov av att mer lägga tonvikten på djurens hälsa i stället för på efterhandskontroll med hjälp av förebyggande åtgärder. Djurhälsovården har redan delvis lagt fast nationella mål, bland annat prevention av smittsamma sjukdomar och produktionssjukdomar och uppföljning av djurens hälsotillstånd, minskat läkemedelsbehov, åtgärder för att förbättra djurens välbefinnande och större lönsamhet i produktionen. Det har tagits fram rikstäckande djurhälsovårdsprogram för nöt- och svingårdar, men också för fjäderfä- och fårgårdar har arbetet startat. Genom att satsa mer på den förebyggande verksamheten kan man dessutom förbättra den ekonomiska lönsamheten inom vårt jordbruk och vår livsmedelsekonomi.

Enligt 5 § ska Livsmedelssäkerhetsverket styra och övervaka verkställigheten av lagen. Det är då viktigt att bygga upp en samordnad och tydlig styrmekanism. Genom bättre interkommunalt samarbete kan arbetsuppgifterna inom veterinärvården organiseras mer funktionellt och därmed underlätta för veterinärerna att specialisera sig. Lagstiftningen bör dock revideras med

hänsyn till att förhållandena i kommunerna kan vara mycket olika och att det behövs flexibla alternativ utan att man ger avkall på standarden.

Enligt propositionen ska lagförslaget behandlas i samband med den andra tilläggsbudgeten för 2009. Lagförslaget har också samband med budgetpropositionen för nästa år, påpekar utskottet. Det har inte gått rätt till när regeringen har lämnat ett förslag till övergripande reform av veterinärvårdslagen före budgetpropositionen. Som det är nu har en enskild proposition med budgetanknytning lagts fram för riksdagen med ett tidsschema som tillåter mycket lite tid för att behandla en mycket omfattande fråga.

Att skilja åt veterinärvård och myndighetsövervakning

Regeringen föreslår att det görs en tydligare uppdelning mellan veterinärvården för djurägarna inklusive hälsovården för djur och myndighetsövervakningen. Även om det allmänt anses att djurens välbefinnande ligger på hög nivå i Finland är det stora problem inbyggda i att övervaka sina kunder, både för de kommunala veterinärerna och för lantbruksföretagarna. Kommunala veterinärer har till exempel tyckt att det inte minst av jävsskäl är svårt att ha hand om övervakning som direkt påverkar jordbruksstöden.

Enligt förslaget ska staten i större omfattning kompensera kommunerna för löner och andra direkta kostnader för övervakning av djursjukdomar och djurskydd. Därmed kan det göras bättre åtskillnad mellan myndighetsuppgifterna och de veterinära tjänsterna till djurägarna. Den statliga regionalförvaltningen ska över hela linjen svara för övervakningen av till exempel tvärvillkoren som ska uppfyllas för att få direkta jordbruksstöd från EU och EU-reglerna om djurens välbefinnande. Tack vare de föreslagna extra resurserna och samarbetsområdena kan det inrättas nya tillsynsveterinärtjänster. Därmed kan arbetet organiseras mer heltäckande och veterinärernas jävsproblem i övervakningen försvinna. Samtidigt påpekar utskottet att fokus mer bör sättas på att resurserna till veterinärvården ska räcka till.

Tillsynen över djurskyddet är en viktig del av veterinärvården. I fortsättningen är der mening- en att bättre ta vara på de kommunala veterinä- rernas lokalkännedom. Samtidigt förs bland an- nat utredningen av djurskyddsförseelser som kan leda till tvångsåtgärder över på tjänsteveterinä- rer inom den statliga regionalförvaltningen. I detta sammanhang är det viktigt att veterinärer- na inte får sina befogenheter inom djurskyddet kringskurna i onödan eftersom de kommunala veterinärerna är väl förtrogna med sina distrikt och har gedigna kunskaper i djurskyddsfrågor. Djurskyddsfrågorna kan också ha att göra med utmattning bland dem som svarar för djuren. Här vill utskottet lyfta fram lantbruksföretagarnas och djurskötarnas behov att få hjälp snabbt i krisituationer. Lantbruksföretagarnas stress- hantering bör få mer uppmärksamhet och både företagshälsovården och krishjälpen förbättras.

Hur veterinärvården ordnas

Det ska fortfarande vara kommunerna som sva- rar för veterinärvården inom sitt geografiska om- råde. Enligt förslaget ska de vara skyldiga att ordna grundläggande veterinärtjänster för nytto- djur. I 3 § definieras nyttodjur som husdjur som hålls för jordbruk eller annan näringsverksam- het eller utnyttjas för arbetsprestationer som människan behöver. Det är angeläget att preven- tiv djurhälsovård inkluderas i de kommunala ve- terinärernas uppgifter om producenterna begär att få sådan service. Kommunernas skyldighet att ordna service begränsas till de djur som ang- es i de rikstäckande djurhälsovårdsprogram- men. Det uppmuntrar till att lägga upp rikstäck- ande program och skapar bättre förutsättningar för att förbättra den preventiva vården.

För andra husdjur än nyttodjur ska grundläg- gande veterinärtjänster bara behöva ordnas om de inte finns tillgängliga på något annat sätt i området. Privata tjänster kan anlitas för andra än nyttodjur om det finns adekvat tillgång, påpekar utskottet. Den privata tjänsteleverantören tar då efter överenskommelse ut en avgift som är nämnd i de dokument som överenskommelsen grundar sig på. Kommunerna kommer fortfaran- de att kunna ta ut en klinikavgift om de själva

står för tjänsten. Vad beträffar sällskapsdjur är det vettigt att avgiften täcker kostnaderna.

Hur akuta jourtjänster ordnas

Kommunerna ska vara skyldiga att organisera akut veterinärhjälp via jour för alla djur precis som nu. Kommunal veterinärjour ska enligt för- slaget omfatta minst en ekonomisk region eller ett landskap. Ett jourområde ska i förekomman- de fall kunna delas upp på flera jourdistrikt med flera veterinärer som har jour samtidigt. Syftet med detta är att garantera större flexibilitet. När jourområdena läggs fast är det extra viktigt att ta hänsyn till veterinärvården för produktionsdjur.

Separat jour för smådjur och nyttodjur kan ge- nerera bättre arbetsfördelning, stödja specialise- ring och ge djurägarna bättre service. Trots allt är det av betydelse att kommunerna kan sluta med uppdelningen om jourområdet inte har så hög täthet av små husdjur. Av djurskyddsskäl är det i ett land som Finland med långa avstånd be- fogat att första hjälpen finns så nära som möjligt i akuta fall. Följaktligen bör veterinärerna be- härska första hjälpen för alla djurtyper.

Rent generellt är det rationellt att ordna vete- rinärvården i större geografiska områden för att veterinärerna inte ska behöva ha jour så ofta och enskilda kommunala veterinärer med stor arbets- börda ska få avlastning. Kommunala samarbets- områden kan dessutom vara till nytta vid till ex- empel korta vikariat. Om avstånden i vissa fall blir långa, måste kommunerna fortfarande ha möjligheten att betala en del av kostnaderna, sär- skilt för produktionsdjur, för att man ska kunna garantera tillgång till tjänsterna på lika villkor i hela landet.

I 14 § föreskrivs det att den som behöver grundläggande veterinärtjänster och akut vete- rinärhjälp ska kunna få det inom en skäligen tid och på skäligt avstånd med beaktande av de geogra- fiska förhållandena. Det är, enligt utskottet, vik- tigt att man rent konkret tar hänsyn till att av- stånden måste vara rimliga, särskilt i glesbyg- den där avstånden också i övrigt är långa.

Tillgången till och hög kvalitet på de kommu- nala veterinärtjänsterna måste garanteras i hela landet, understryker utskottet.

Hälsovård för nyttodjur

Det är av största vikt att veterinärvården, inte minst för produktionsdjuren som utgör en betydande del av nyttodjuren, i fortsättningen kan tryggas bättre. I ett land som Finland där avståndet är långa och den privata servicen företrädesvis är förlagd till större tillväxtcentra är kommunal veterinärvård nödvändig för tillgång på lika villkor till veterinärstjänster för produktionsdjur och ekonomisk lönsamhet för lantbruksföretagare.

Genom propositionen vill regeringen garantera att alla ägare till nyttodjur ska ha tillgång till veterinärstjänster i hela landet. Det rådande läget är inte tillfredsställande överallt i landet eftersom många kommuner, särskilt i glesbygden, har haft allvarliga problem med att ordna till exempel jour för produktionsdjur. Dessutom har det på vissa orter varit problem med att få veterinärer för produktionsdjur och vikarier för dem.

Inte minst i glesbygden är de kommunala veterinärerna mycket engagerade i sitt arbete och journalskyldigheten har varit orimligt tung. Det har lett till svårigheter att få nya kommunala veterinärer med stor omsättning bland veterinärerna som följd. I vissa kommuner har det rått regelrätt brist på veterinärer för produktionsdjur, vilket har gjort att djurgårdarna haft stora problem. Alla kommuner har inte satsat tillräckligt mycket på att förbättra veterinärernas arbetsförhållanden, påpekar utskottet. Därmed har en del av tjänsteveterinärerna flyttat över till den privata sektorn. I fortsättningen är det viktigt att framför allt landsbygdskommunerna satsar mer på veterinärernas arbetsmiljö, påpekar utskottet.

Vid utfrågningen av de sakkunniga kom det också fram att det finns stora brister i de gällande bestämmelserna för hur djurläkemedel får ges ut. I dagsläget uppfyller lagstiftningen om veterinärvård till exempel inte kraven på vård av sjuka produktionsdjur när djurgårdarna har blivit större. När jourområdena blir ännu större måste bestämmelserna om rätt att ge ut djurmediciner för produktionsdjur bli mer flexibla och anpas-

sas till utvecklingen inom djurhälsovården. I fortsättningen bör producenter som ingår i hälsovården för produktionsdjur ha möjligheter att sätta in medicinering utifrån anvisningar från veterinären redan vid de första symtomen på de vanligaste djursjukdomarna. En översyn av bestämmelserna bör starta så snart som möjligt, anser utskottet.

Räcker veterinärerna till

Propositionen innehåller inga beräkningar eller heltäckande bedömningar av hur veterinärerna ska räckas till i framtiden. För två år sedan höjdes intagningskvoten till veterinärmedicinska studier från 55 till 70 studerande per år, men det nuvarande antalet förefaller att vara för litet i relation till det ökade behovet av veterinärer. Utskottet förutsätter därför att behovet av veterinärer för veterinärvården och behovet av att öka intagningskvoten till veterinärutbildningen utvärderas skyndsamt. (*Förslag till uttalande*)

I fortsättningen bör de veterinärmedicinska studierna delas upp, specialiseringsmöjligheterna utökas och kvotering tillåtas för att det i framtiden ska utbildas tillräckligt många veterinärer med inriktning på produktionsdjur. Samtidigt bör det undersökas om det vid sidan av veterinärmedicinska fakulteten kan startas utbildning med inriktning på produktionsdjur någon annanstans i landet. Vidare bör det snabbt utredas om kandidater i veterinärmedicin och nyutexaminerade licentiater kan förpliktas att tjänstgöra en period under handledning av en kommunal veterinär. Utskottet menar att verkligheten tydligt visar att sådan tjänstgöring behövs.

Vidare är det angeläget att veterinärer med utländsk examen snabbt får bättre möjligheter att uppdatera sin examen och ta anställning i Finland. Vi måste få en fungerande mekanism för att dra nytta av deras utbildning.

Följaktligen finner utskottet propositionen nödvändig och lämplig. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Detaljmotivering**1. Veterinärvårdslag***2 kap. Myndigheter*

5 §. *Livsmedelssäkerhetsverket*. Enligt propositionen leder, övervakar och auditerar livsmedelssäkerhetsverket verkställigheten och efterlevnaden av lagen och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den. Formuleringen säger ingenting om vad som ingår i uppgiften att auditera. Verbet ingår inte i allmänspråket och används inte allmänt. I detaljmotiveringen jämföras ordet ungefär med styrning och övervakning. Följaktligen anser utskottet att styrning och övervakning täcker in det som verbet auditera står för i sammanhanget och föreslår att ordet stryks.

6 §. *Länsstyrelsen*. Enligt paragrafen svarar länsstyrelsen för tillsynen över verkställigheten och efterlevnaden av lagen och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den och för auditeringen. Med hänvisning till motiven till 5 § föreslår utskottet att "samt för auditeringen av verkställigheten och efterlevnaden" stryks för tydlighetens skull.

7 §. *Kommunen*. Utskottet föreslår att 1 mom. kompletteras med en hänvisning till lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet (410/2009). I folkhälsolagen (66/1972) ingår veterinärvården i miljö- och hälsoskyddet.

8 §. *Samarbete mellan kommuner*. Med hänvisning till kommentarerna till 7 § föreslår utskottet att paragrafen stryks. Samtidigt ändras paragrafnumreringen för 9—11 §.

4 kap. Kommunal veterinärvård

11 (12) §. *Grundläggande veterinärtjänster*. Utifrån inkommen utredning är det lämpligt att bestämmelserna i 3 mom. om riksomfattande djurhälsovårdsprogram lyfts ut och bildar en ny 12 §.

12 §. *Riksomfattande djurhälsovårdsprogram*. (Ny) Utskottet föreslår att lagen får en ny 12 § om riksomfattande djurhälsovårdsprogram. I 1 mom. anges det för säkerhets skull vem som upprättar programmen. Vanligen upprättas programmen av livsmedelsföretagare och föreningar som representerar dem. Det kan trots allt vara bra att säga ut detta i lagen.

Med hänvisning till 11 § föreslår utskottet förteckningen över kriterierna för riksomfattande djurhälsovårdsprogram med smärre ändringar flyttas över till den nya paragrafen. Följaktligen preciseras 4) till att ägaren eller innehavaren av ett nyttodjur måste ha ett avtal med veterinären för att få gå med i programmet. Enligt utskottet måste det inom ramen för hälsovården för produktionsdjur tillhandahållas offentlig veterinärtjänst i form av grundläggande tjänster. Vidare förtydligar utskottet punkt 5) att djurhälsovårdsprogram också avser ett program där det finns en behörig mekanism för uppföljningen.

6 kap. Tillsyn över privat veterinärvård

29 §. *Inspektionsrätt*. Enligt 1 mom. har Livsmedelssäkerhetsverket (Evira) och den statliga regionförvaltningsmyndigheten rätt att utföra inspektioner inom ramen för sitt tillsynsuppdrag. Enligt 3 mom. ska de då ha rätt att anlita sakkunniga, men det offentliga förvaltningsuppdraget får inte helt och hållet föras över på privata aktörer. Privata experter ska alltså bara bistå myndighetsföreträdarna i deras inspektioner. Det kan behövas experthjälp vid inspektionerna för att man i vissa fall ska kunna utnyttja befintlig expertis inom veterinärmedicin. Samtidigt väcks frågan om experternas ansvar. För att förtydliga experternas tjänsteansvar lägger utskottet till en bestämmelse om experternas tjänsteansvar i 3 mom. Den gäller både straffrättsligt tjänsteansvar och skadeståndsansvar.

7 kap. Särskilda bestämmelser

34 §. *Handräckning*. Paragrafen föreskriver om tillsynsmyndigheternas rätt att få handräckning av polisen. Utskottet noterar att 40 § i polislagen (493/1995) föreskriver att polisen ska ge andra myndigheter handräckning för att de ska kunna

fullgöra en lagstadgad tillsynsskyldighet. Då krävs det att den begärande myndigheten är hindrad att utföra sitt tjänsteuppdrag. Polisens skyldighet att ge handräckning grundar sig alltså direkt på polislagen. Utskottet föreslår därför att den föreslagna paragrafen ersätts med en hänvisning där det sägas att bestämmelser om polisens skyldighet att lämna handräckning ingår i 40 § i polislagen (493/1995).

35 §. Ändringssökande. Paragrafen föreskriver om direkt verkställighet av förvaltningsbeslut om tvångsmedel som fattas av Livsmedelssäkerhetsverket (Evira). Bestämmelsen är ett avsteg från huvudregeln om verkställighet. För tydlighetens skull lägger utskottet till att besvärinstansen enligt 32 § i förvaltningsprocesslagen (586/1996) har rätt att meddela föreskrifter om verkställigheten.

37 §. Ikraftträdande. Utskottet har informerats om att många kommuner har räknat med att veterinärvårdslagen träder i kraft redan 2009 och därför har vidtagit åtgärder för att se över arbetsfördelningen mellan de kommunala veterinärerna. Det är viktigt att länsstyrelserna och de kommande statliga regionförvaltningsmyndigheterna kan börja rekrytera personal för att övervakningen av tvärvillkoren enligt propositionen och de regelbundna EU-djurskyddskontrollerna i fortsättningen ska kunna göras i lagstadgad ordning. Därför föreslår utskottet att lagen ska träda i kraft den 1 november 2009.

38 §. Övergångsbestämmelser. Utskottet föreslår att 1 mom. stryks eftersom det är onödigt i och med att lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet trädde i kraft den 15 juni 2009.

Utskottet föreslår att ersättningen enligt 23 § kopplas ihop med datumet för ikraftträdandet. Följaktligen kan ersättning betalas ut för tillsynsuppdrag som kommunala veterinärer utför från och med den 1 november 2009. För uppdrag som utförs före detta datum har de rätt att få arvode och ersättning enligt de bestämmelser som gällde före den 1 november.

2. Lag om ändring av 15 § i lagen om djursjukdomar

Utskottet föreslår att lagen träder i kraft den 1 november 2009, samtidigt som veterinärvårdslagen.

3. Lag om ändring av 59 § i djurskyddslagen

Utskottet föreslår att lagen träder i kraft den 1 november 2009, samtidigt som veterinärvårdslagen.

4. Lag om ändring av 47 § i lagen om transport av djur

Utskottet föreslår att lagen träder i kraft den 1 november 2009, samtidigt som veterinärvårdslagen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår jord- och skogsbruksutskottet

att lagförslag 1—4 godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag) och

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

1.

Veterinärvårdslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1—3 §
(Som i RP)

2 kap.

Myndigheter

4 §
(Som i RP)

5 §

Livsmedelssäkerhetsverket

Livsmedelssäkerhetsverket leder och övervakar (*utesl.*) i egenskap av centralförvaltningsmyndighet verkställigheten och efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

6 §

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen svarar i länet för tillsynen över verkställigheten och efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den (*utesl.*). Länsstyrelsen ordnar med sådan regelbunden tillsyn som hör till villkoren för Europeiska unionens direkta jordbruksstöd när det gäller livsmedel, anmälan av djursjukdomar och djurs välbefinnande och som Europeiska unio-

nens rättsakter om djurs välbefinnande förutsätter. Tillsynen sker genom stickprov. Länsstyrelsen deltar i den tillsyn som avses i djurskyddslagen antingen självmant eller när den lokala djurskyddsmyndigheten ber om att uppgifterna ska överföras på länsstyrelsen.

7 §

Kommunen

Varje kommun ordnar inom sitt område med grundläggande veterinärtjänster och akut veterinärhjälp samt med tillsyn över livsmedelssäkerheten och skötsel av för kommunalveterinären föreskrivna uppgifter i enlighet med vad som bestäms i denna lag. I kommunen sköts dessa uppgifter av en nämnd eller något annat av kommunen utsett kollegialt organ. *Det som denna lag föreskriver om kommuner gäller också samkommuner och samarbetsområden enligt lagen om samarbetsområden för miljö- och hälsoskyddet (410/2009).*

(2 mom. som i RP)

8 §

(*Utesl.*)

3 kap.

Planering av veterinärvården

8—10 § (9—11)
(Som i RP)

4 kap.

Kommunal veterinärvård

11 § (12)

Grundläggande veterinärtjänster

(1—2 mom. som i RP)
(3 mom. utesl.)

12 § (Ny)

Riksomfattande djurhälsovårdsprogram

Riksomfattande djurhälsovårdsprogram får upprättas av livsmedelsföretagare som avses i livsmedelslagen och föreningar som företräder dem.

Med riksomfattande djurhälsovårdsprogram avses i denna lag ett program

1) som gäller hälsovård för nyttodjur som hålls för livsmedelsproduktion,

2) som det är frivilligt för ägaren till eller innehavaren av ett nyttodjur att gå med i,

3) som ger ägaren till eller innehavaren av ett nyttodjur som avses i programmet tillgång till tjänster med samma innehåll som i programmet,

4) som kräver att ägaren till eller innehavaren av ett nyttodjur och en veterinär ingår avtal om regelbundna veterinärbesök inom ramen för de grundläggande veterinärtjänsterna och åtgärder för att upprätthålla och främja hälsa och välbefinnande hos alla nyttodjur på djurhållningsenheten, förbättra djurhållningsenhetens ekonomiska resultat och höja säkerheten och kvaliteten på livsmedel av animaliskt ursprung, samt,

5) som det finns en behörig uppföljningsmekanism för.

13—18 §
(Som i RP)

5 kap.

Avgifter och ersättningar

19—25 §
(Som i RP)

6 kap.

Tillsyn över privat veterinärvård

26—28 §
(Som i RP)

29 §

Inspektionsrätt

(1 och 2 mom. som i RP)

Myndigheten får anlita sakkunniga vid inspektionen. De sakkunniga ska vara erkänt skickliga och erfarna personer som företräder vetenskaplig, praktisk veterinärmedicinsk eller annan sakkunskap av betydelse för inspektionen. *Bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på dem. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).* De sakkunniga har rätt att utan hinder av sekretessbestämmelserna få tillgång till uppgifter som behövs för inspektionen av mottagningsverksamhet. De sakkunniga är skyldiga att hemlighålla sekretessbelagda uppgifter som de får tillgång till.

30—33 §
(Som i RP)

7 kap.

Särskilda bestämmelser

34 §

Handräckning

Bestämmelser om polisens skyldighet att lämna handräckning vid inspektioner enligt 29 § ingår i 40 § i polislagen (493/1995).

35 §

Ändringssökande

(1 mom. som i RP)

Bestämmelser om sökande av ändring i Livsmedelssäkerhetsverkets beslut finns i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Beslut som Livsmedelssäkerhetsverket har fattat med stöd av 30 eller 31 § ska iaktas även om ändring söks, *om inte besvärinstansen förordnar om något annat.*

36 §

(Som i RP)

37 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 november 2009.

(2 mom. som i RP)

38 §

Övergångsbestämmelser

(1—3 mom. som i RP)

För tillsynsuppgifter som utförs av kommunalveterinären från och med den 1 november 2009 betalas ersättningen enligt 23 § till kommunen. För tillsynsuppgifter som utförts före detta datum har kommunalveterinären rätt att få arvode och ersättning de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

2.

Lag**om ändring av 15 § i lagen om djursjukdomar**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 18 januari 1980 om djursjukdomar (55/1980) 15 § 1 mom., sådant det lyder i lag 424/1994, som följer:

15 §

(Som i RP)

Denna lag träder i kraft den 1 november 2009.

3.

Lag

om ändring av 15 § i lagen om djursjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 18 januari 1980 om djursjukdomar (55/1980) 15 § 1 mom., sådant det lyder i lag 424/1994, som följer:

59 §
(Som i RP)

Denna lag träder i kraft den 1 november 2009.

4.

Lag

om ändring av 47 § i lagen om transport av djur

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 29 december 2006 om transport av djur (1429/2006) 47 § som följer:

47 §
(Som i RP)

Denna lag träder i kraft den 1 november 2009.

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att det skyndsamt utreds vilket behovet av veterinärer är

inom veterinärvården och om det eventuellt behöver utbildas fler veterinärer.

JsUB 7/2009 rd — RP 81/2009 rd

Helsingfors den 29 september 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Pertti Hemmilä /saml
medl. Lasse Hautala /cent
Hannu Hoskonen /cent
Anne Kalmari /cent
Johanna Karimäki /gröna
Lauri Kähkönen /sd
Esa Lahtela /sd

Pentti Oinonen /saf
Klaus Pentti /cent
Petri Pihlajaniemi /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kari Rajamäki /sd
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Pekka Vilkuna /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Jaakko Autio.